

Класично модерно

сезона 2021/2022

Пријатељи представе

ZLATARA
STANI VIROVIĆ
1993

Душан Јовановић
ОСЛОБОЂЕЊЕ
СКОПЉА
режија: Горчин Стојановић

Издавач:

Народно позориште Ниш
Синђелићев трг бб

Телефони:
Централа: +381 (18) 527371
Маркетинг: +381 (18) 245478
Билетарница: +381 (18) 245472

npris@narodnopozeristenis.rs
marketing@narodnopozeristenis.rs
www.narodnopozeristenis.rs

За издавача:

Спасоје Ж. Миловановић, директор
Лектура и коректура: Наташа Илић
Уредник програма: Тамара Милосављевић
Дизајн програма: Марина Антић
Фотографије: Никола Милосављевић/Студио Брада

Тираж: 500 примерака

сезона 2021/2022

Копродукција Народног позоришта Ниш и Народног позоришта Лесковац

Душан Јовановић
ОСЛОБОЂЕЊЕ СКОПЉА
Превод: Наташа Илић

Режија, сценографија и избор музике: **Горчин Стојановић**
Костимограф: **Марина Вукасовић Меденица**
Асистент костимографа: **Катарина Павловић**
Лектор: **Наташа Илић**
Организатор: **Ивана Модић**

Зоран	МИЛОШ ЦВЕТКОВИЋ
Лица	МИНА ЦОЦИЋ
Георгиј	АЛЕКСАНДАР МАРИНКОВИЋ
Ленче	ЕВГЕНИЈА СТАНКОВИЋ
Ана	ВЕСНА ЈОСИПОВИЋ
Ваво	ДРАГАН МАРЈАНОВИЋ
Тасин	МИРОЉУБ НЕДОВИЋ
Крсте/Начелник	ДАНИЛО ПЕТРОВИЋ
Господинов/Трајко	СТЕФАН МЛАДЕНОВИЋ
Ристе/Стојчев	МАРКО РАДОЈЕВИЋ, к. г.
Бале/Оскар	МАРКО ПАВЛОВСКИ
Рената	НАТАЛИЈА ЈОВИЋ, к. г.
Биба	НАЂА НЕДОВИЋ ТЕКИНДЕР
Доктор/Поп	МИРОСЛАВ ЈОВИЋ
Немачки официр	АЛЕКСАНДАР КРСТИЋ
Отац	УРОШ МИЛОЈЕВИЋ

Инспицијент: **Слободан Илић**
Дизајн тона: **Александар Стевановић**
Дизајн светла: **Војкан Добросављевић**
Расветљивачи: **Давид Јовановић, Марко Ђорђевић**
Суфлер: **Вања Шуклета**

ДУШАН ЈОВАНОВИЋ

Душан Јовановић (1939, Београд — 2020, Љубљана) био је југословенски, српски и словеначки позоришни редитељ, драматург, глумац, есејиста и сценариста.

Дипломирао је енглески и француски језик на Филозофском факултету, а након тога и позоришну режију на Академији за позориште, радио, филм и телевизију Универзитета у Љубљани.

Крајем шездесетих година био је један од оснивача театра „Пупилије Феркеверк“, почетком седамдесетих – оснивач и директор експерименталног позоришта „Глеј“, један од оснивача КППТ-а, а од краја седамдесетих до средине осамдесетих година био је руководиоца Словенског младинског гледалишча.

На Академији за позориште, радио, филм и телевизију у Љубљани је предавао режију од 1989. године, а од 2005 до 2008. године био и је председник Прешернове фондације.

Добитник је великог броја награда за драмски текст и режију, укључујући 10 Борштникових награда, 6 Стеријиних, награде Бојан Ступица, Гавелине награде и многих других. Режирао је више од 100 позоришних представа.

Аутор је мнобројних драма, међу којима се посебно издвајају *Представе неће бити*, *Ослобођење Скопља*, *Балканска трилогија*, *Зид*, *Језеро*, *Карамазови*.

У Народном позоришту Ниш режирао је веома успешну *Госпођу министарку* давне 2009. године, која је на репертоару била пуних 12 година.

ДУШАН ЈОВАНОВИЋ О КОМАДУ

Овај позоришни комад у три чина обухвата фрагменте сећања на крај Другог светског рата – тада шестогодишњег детета мушког пола.

Упркос чињеници да записивач овог текста лично врло добро познаје „јунака“ ове приче и његову родбину, из разумљивих разлога никако не може без резерве јамчити за веродостојност „јунаковог“ сведочења. Па ипак, иако исповест – у оно време шестогодишњег Зорана – не можемо заправо сматрати неприкосновеним, непротивречним, самим у себи закљученим, субјективним одразом једног минулог времена, а камоли аутентичним историјским документом, његова је – по много чему – нетипична судбина ипак у нама пробудила живу знатижељу. Навела нас је на размишљање. Док смо без икаквих додатака и улешавања записивали делиће његових успомена, питали смо се шта је у ствари могао видети, чути, разумети и доживети шестогодишњи дечак 1944. и 1945? Другим речима: каква спознаја и какво искуство се крије, ако их уопште има, иза ових наизглед простодушних и једноставних делића опажања и збивања, ишчупаних из мора заборавља?

Уверени да је то питање вредно и гледаочеве пажње, записане фрагменте сећања нанизали смо у вероватном хронолошком редоследу, који сада – условно речено – у епском драмском облику дајемо гледаоцима на размишљање.

Душан Јовановић

ГОРЧИН СТОЈАНОВИЋ

Рођен у Сарајеву, 1966.

На ФДУ у Београду дипломирао позоришну режију у класи професора Дејана Мијача и Егона Савина.

Од новембра 1989. до данас режирао шездесетак представа у већини београдских театара, те у Скопљу, Сарајеву, Подгорици, Сомбору, Грачаници, највише по делима Шекспира (*Хамлет*, *Тимон Атињанин*, *Ричард III*), Молијера (*Дон Жуан*, *Мизантроп*), Ведекинда (*Буђење пролећа*, *Лулу*), Стерије (*Родољупци*, *Лажа и паралажа*) и Нушића (*Госпођа министарка*, *Народни посланик*), као и Андрића, Црњанског (*Госпођица*, *Маска*), Фасбиндера, Биљане Србљановић, Ивана М. Лалића, Толера, Таборија, Разумовске, Лабјута, Кушнера, Лебовића, Јелице Зупанц, Јелене Кајго... Сценограф за већину својих, али и представе других редитеља.

За режије, сценографије и представе у целини награђиван у земљи и региону. (Златни лавор вијенац и награда „Јурислав Коренић“, МЕСС,1990; Стеријина награда за представу и режију, СП 2020; „Свети Климент Охридски“, Охридско лето, 2004; две награде Театар феста Бања Лука; најбоља представа и најбоља режија Фестивала БиХ драме, Зеница; најбоља представа и режија Војвођанских сусрета, Зрењанин, 2001; Награда Јоаким – најбоља сценографија за представу *Чудо у Шаргану*, НП Ужице, режија Ива Милошевић Јоаким-фест 2013; Нушићева награда за најбољу представу, Смедерево, 2018; Најбоља представа на Которском дечијем фестивалу...)

Режирао два играна (*Убиство с предумишљајем* и *Стриљен*) и један краткометражни филм (*Порајмос*), који су награђивани у Херцег Новом („Златна мимоза“ за најбољи филм), Валенсији (друга награда за најбољи филм), Кијеву (гран-при), Сочију (гран-при), Трсту (најбољи филм), те на већини домаћих фестивала.

Режирао четири игране телевизијске серије (*Лисице*, *Оно као љубав*, *Дуг мору 2*, *Тајна винове лозе 2* – корежија). За Драмски програм Радио Београда режирао неколико драма, (награда „Витомир Богић“, 2021.)

Објавио две књиге (*Апокалипсо*, 2007. и *Пасивни офсајд*, 2013). Од 1983. до данас писао о рокенролу, филму, театру, друштву, политици, кафанама и фудбалу за загребачке, сарајевске и београдске новине, листове, портале и часописе, најчешће као колумниста (Ослобођење, Наши дани, Око, Одјек, Лудус, Наша борба, Време, Блиц, Плејбој, Ел, Нова.)

Креативни директор и редитељ десет наступа екс-југословенских република на Еуросонгу (Србија, Црна Гора, БиХ, Словенија), укључујући и победнички наступ Србије у Хелсинкију.

Председник Савета Битефа (1997–2001), управник ЈДП (2001–02), уметнички директор ЈДП од 2001. године.

Живи и ради у Београду.

РЕЧ РЕДИТЕЉА

Ослобођење Скопља је комад о одрастању.

Да ли је могуће одрастати без иницијације насиљем, без ране спознаје о Злу?

Да ли је неопходно суочавање са тамном страном људске природе, још у детињству, не би ли се разумевао свет око себе?

Шта је тачно слобода?

Кад растемо, да ли се свет смањује или ми постајемо већи?

Шта је смисао нашег постојања? Љубав? А шта ако није? Ако је нема? Ако је не препознамо?

Јесмо ли ми збиља деца својих родитеља, или својих прародитеља? Да ли је код нас свако друго поколење увек на жртвеном олтару настанка Новог?

Је ли Ново боље од Старог? Је ли Старо боље од Новог?

Иде ли свет напред, назад или у свим правцима истовремено?

Може ли један људски живот бити лишен искуства рата?

Кад бих имао бар један одговор, не бих радио ову представу. Кад одговоре које мислим да имам не би изнова под сумњу ставило непосредно, посредно, проживљено или сањано искуство, не бих се бавио театром.

Душану Јовановићу дугујем ову представу, у име оног викенда на Црном врху, оних ноћи у Драми СНГ-а, оних дана у Београду и Бечу, оног последњег сусрета у Љубљани, оних размењених писама, оних смехова, пењања по врлетима, вечере код Мете, разговора о свему, па и позоришту. Нишком театру дугујем у име ђалетовог *Воћног дана* од пре четрдесет година, кад сам први пут био у Нишу и ушао у Народно позориште. Себи дугујем у име себе дванаестогодишњег, док на сарајевском МЕСС-у гледам прве изведбе *Ослобођења* – љубљанску, у режији Георгијевског, и скопску, у режији Унковског.

Сher Душан, надам се да те нисам изневерио.

Одано,

Г.С.

ТЕХНИЧКА ЕКИПА

Технички директор: Дејан Митић; мајстор сцене: Славиша Филиповић; декоратери: Мића Лазаревић, Марин Рајић, Миодраг Ђорђевић; реквизитер: Драган Николић; гардеробери: Душица Младеновић, Марко Динић; шминкери, власуљари: Љиљана Рашић, Ивана Лазаревић, Марија Цветановић; кројачки радови: Марина Стевановић, Владимир Пекић, Олгица Митић; радионица: Боголуб Ђорђевић, Горан Станковић, Бранислав Николић, Драган Перић; набавка: Богдан Тодоровић, Зоран Денчић; возач: Небојша Шарчевић.